

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA		Código	651G01001
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	javier.toro@udc.es	
Profesorado	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen	Correo electrónico	esther.fernandez1@udc.es	
	Toro Santos, Francisco Javier de		javier.toro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da anatomía de cabeza e tronco e na neuroanatomía.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descrición destas estruturas empregando termos de orientación espacial	A1		C1
	A19		C7 C8
Desenvolver a capacidade de observación.	A1		C1
	A19		C7 C8
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estrutura dos seus órganos, sistemas e aparatos, e as súas interrelacións.	A1		C6
	A19		
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelacións das estruturas anatómicas, en particular, o sistema nervioso e o aparato locomotor de cabeza, colo e tronco.	A1		C6
	A19		
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, láminas e modelos anatómicos tridimensionais (maquetas).	A1		C6
	A19		
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estrutura básica.	A1		C6
	A19		
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1		C6
	A19		
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas e para realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1		C6
	A19		

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- Introducción á estrutura do corpo humano.	<p>1.- Histoloxía: Tecido epitelial. Tecido conxuntivo. Tecido muscular. Tecido nervioso.</p> <p>2.- Introducción aos conceptos anatómicos xerais do corpo humano. Posición anatómica. Eixos, direccións e planos . Nomenclatura Anatómica: termos de posición, orientación e relación.</p>
II.- Sistema nervioso.	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Introducción ó Sistema Nervioso.</p> <p>2.- Sistema nervioso central. Medula espiñal. Tronco encefálico. Cerebelo e cerebro. Meninxes. Vascularización. Vías de conducción. Sistema ventricular.</p> <p>3.- Sistema nervioso periférico. Sistema nervioso autónomo. Sistema simpático. Sistema parasimpático. Pares craneais. Pares raquídeos.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar en maquetas a anatomía da medula espiñal e dos nervios espinais.</p> <p>2.- Identificar en maquetas as estruturas do encéfalo e o orixe aparente dos pares craneais.</p>
III.- Aparato locomotor. Introducción. Cabeza, colo e tronco.	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Conceptos xerais do aparato locomotor.</p> <p>2.- Anatomía funcional de colo, cabeza e tronco. Ósos. Articulacións. Músculos.</p> <p>3.- Vascularización e inervación de cabeza, colo e tronco.</p> <p>4.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar o esqueleto de cabeza, colo e tronco en maquetas e ósos.</p> <p>2.- Identificar en maquetas as articulacións da cabeza, do colo e do tronco.</p> <p>3.- Identificar en maquetas os músculos do dorso, do tórax e do abdome.</p> <p>4.- Estudiar en maquetas a vascularización e inervación da cabeza, o colo e o tronco.</p> <p>5.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.</p> <p>CONTENIDOS:</p> <p>1.- Conceptos xerais do aparato locomotor: osteoloxía, artroloxía e mioloxía.</p> <p>2.- Anatomía da cabeza, colo e tronco: osteoloxía, artroloxía e mioloxía.</p> <p>3.- Vascularización e inervación da cabeza, colo e tronco.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar o esqueleto da cabeza, colo e tronco nas maquetas.</p> <p>2.- Identificar nas maquetas as distintas articulacións da cabeza e da columna vertebral.</p> <p>3.- Identificar nas maquetas os músculos de colo e tronco.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A19 C1 C6 C7 C8	40	40	80

Portafolios do alumno	A1 A19 C6	0	12	12
Traballos tutelados	A19 C6 C7	0	15	15
Presentación oral	C1	6	0	6
Prácticas de laboratorio	A1 C1 C6	11	22	33
Proba obxectiva	A1 C8	3	0	3
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clase teórica expuesta polo profesor. Será unha clase participativa, favoreciendo o intercambio de opinións e o debate.
Portafolios do alumno	O alumno tenderá que completar as láminas anatómicas de varios cuadernos de Anatomía Humana ó longo do curso. Os cuadernos son elaborados polos profesores da área, e se publicaran medida que se avance na materia.
Traballos tutelados	Os alumnos tenderán que realizar un traballo en grupo (mínimo de 2 alumnos e máximo de 4) relacionado co contido da materia explicada en clase.
Presentación oral	Os alumnos deberán presentar e defender, de forma oral, o traballo realizado en grupo, ante os profesores da área e o resto de compañeiros.
Prácticas de laboratorio	Complementan os contidos das clases teóricas. Os alumnos traballan cos osos e os modelos anatómicos. Coas maquetas adquirese unha visión tridimensional do explicado na clase e facilita a mellora da capacidade de relación.
Proba obxectiva	<p>Proba obxectiva.- Inclue</p> <p>1.- EXAMEN ESCRITO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10-20 preguntas cortas que requiren resposta breve, en xeral dunha extensión no mais de media páxina. - un test que consta de no mais de 20 preguntas de resposta única, con catro opcións. - Laminas anatómicas para completar e identificar elementos anatómicos. - Resolución dun caso clínico. <p>2.- PROBA ORAL.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Esta proba estará dirixida só a alumnos con discapacidades que presenten algunha dificultade para a realización de exámenes escritos. Consistirá en preguntas curtas que o alumno debe responder de forma oral.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio Traballos tutelados	<p>A atención personalizada serve para o control da aprendizaxe de forma individual.</p> <p>A través das tutorías, presencial ou virtual, o profesor aborda a resolución de dúbidas e a orientación do estudo, así como o seguimento e a supervisión dos traballos.</p> <p>As practicas no laboratorio con grupos pequenos tamen facilita a explicación de dúbidas, que o alumno poida ter, de forma máis individual.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A1 A19 C6	O alumno deberá completar as laminas dos diferentes cuadernos de Anatomía Humana. O profesor revisará, nas practicas de Anatomía, o cuaderno do alumno, valorando o seu traballo.	5
Prácticas de laboratorio	A1 C1 C6	Se valorará a actitude, a capacidade para o aprendizaxe e para a resolución de problemas expostos polo profesor.	5
Proba obxectiva	A1 C8	Realización da proba escrita ou oral	80
Traballos tutelados	A19 C6 C7	Realización dun traballo en grupo (mínimo 2 alumnos, máximo 4) dun tema relacionado co contido do temario.	5
Presentación oral	C1	Exposición oral e defensa do traballo ante os profesores da área e resto de compañeiros. Os alumnos terán que responder ante calquera dúbida do profesor ou dos compañeiros sobre o tema exposto.	5

Observacións avaliación
<p>Os créditos da materia Anatomía Humana I e Histoloxía, de 6 ECTS, se distribúen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aparato locomotor de cabeza, colo e tronco: 4 ECTS - Neuroanatomía: 2 ECTS. <p>No caso de que a materia sea impartida por máis dun docente, a nota final da proba obxectiva será a media das dúas partes.</p> <p>Para superar a asignatura, cada unha das partes deberá ter unha calificación igual o maior de 3,5 sobre 10.</p> <p>No caso de que unha das partes non alcance a calificación de 3,5 sobre 10, o alumno non superará a asignatura ao considerar que non chegou ao 35% de coñecemento.</p> <p>As porcentaxes asignadas a cada proba pode sufrir pequenas modificacións dun curso a outro con respecto á memoria verificada en función das necesidades da materia; con todo non terá un valor menor ao 80% e a avaliación continuada, traballos tutelados e portafolio non superará o 20%</p> <p>Os créditos da materia Anatomía Humana I e Histoloxía, de 6 ECTS, distribúense tal como segue: - Aparato locomotor de cabeza, colo e tronco: 4 ECTS - Neuroanatomía: 2 ECTS.</p> <p>en caso de que a materia sexa impartida por máis de 1 docente, a nota final será a media entre as notas acadadas en cada parte avaliada.</p> <p>En caso de ter una nota media final con 5 ou máis de 5, e una parte suspensa, ésta, deberá alcanzar un mínimo de 3,5 puntos sobre 10 (35 % de coñecemento).</p>

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Moore KL, Dalley AF (2002). Anatomía con orientación clínica . Madrid, Editorial Médica Panamericana - Netter FH (2007). Atlas de Anatomía Humana . Madrid, Elsevier - Drake RL, Wayne V, Mitchell AWM (2005). GRAY. Anatomía para estudantes . Madrid, Elsevier - Schünke M, Schulte E, Schumacher U, Voll M, Wesker K (2005). PROMETHEUS. Texto y atlas de anatomía . Madrid, Editorial Médica Panamericana - Putz R, Pabst R (2001). SOBOTTA. Atlas de Anatomía Humana . Madrid, Editorial Médica Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
ANATOMÍA II/651G01002
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías